

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona.
Fél évre	12 korona.
Negyed évre	6 korona.
Egy óra	2 korona.
Egyes szám ára	8 fillér.
Videken	10 fillér.

Megjelenik mindennap hétfőn és a ünnep után való napon is. o

NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Nyilttér sora: 50 fillér. — Üzleti hirdetések megállapodás szerint. — Apró hirdetések: Egy szó 4 fill., vastagabb betűvel 8 fillér.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Jókai-utca 15. szám alatt van. — Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség. o

TELEFON-SZÁM: Szerkesztőség: 379. Kiadóhivatal: 379.

Negyvennyolcas kormány.

— február 2.

Hiábavaló minden jóindulatu kísérlet arra, hogy a helyzetet mentől jobban összegabalyítsák és hiábavaló a Tisza-sajtónak és a bécsi lapoknak a kárörvendezkedése is azon, hogy az ellenzék olyan nagyon győzött: nem vagyunk embarras de richesseben és nem érezzük magunkat úgy, mint az egyszerű szegény ember, a ki megnyerte a főnyereményt és nem tudta, mit csináljon a pénzzel.

Hiábavaló. Az ellenzék — már hogy a volt ellenzék, — nem fog zavarba jönni és nem veszíti el a fejét. Ha egy pillanatra talán téováztak volna is a fők, ez csak az öröm szédülete volt, a melyet csakhamar fel fog váltani a diadalmas nyugalom hidegvére. És nyugodt szemmel látni fogja mindenki, hogy csak egy utja van a kibontakozásnak. Ez az ut pedig az, a melyet a helyes parlamentarizmus, a népképviselést elve megszab: a képviselőház legnagyobb pártjából kell megalkítani a kormányt.

Bizony, hála Istennek, úgy áll ma a dolog, hogy ez a kormány negyvennyolcas programmal állhatna az ügyek élére. De ne mondja senki, hogy éppen ezért lehetetlen volna a kinevezése, mert a király soha nem adná beleegyezését abba, hogy nem hatvanhetes alapon álló kabinet kormányozza Magyarországot.

Hogyan? Hát I. Ferencz József

csak addig lett volna a legalkotmányosabb király, a mig a szabadelvűpárt uralkodott? Ez a jelzője csak addig maradna épségben, a mig a nemzet is azt akarja, a mit ő akar, de rögtön megcsorbulna igazságában, a mint ugy fordulna a dolog, hogy neki is azt kell akarni, a mit a nemzet akar? Ki az a felségsértő, a ki ilyent mer állítani? A függetlenségi párt nem antidinasztikus párt s azok az elvek, a melyek az 1848. emblémája alatt csoportosulnak egy fogalom-má, nem alterálják semmiben a király és a nemzet között fennálló viszonyt. Sőt egyenesen megszilárdítják.

De erről felesleges is beszélni. Hiszen a negyvennyolcadiki törvényeket, a melyeknek jogalapján a függetlenségi párt áll, maga a király is vallja, sőt olyan fontos és ünnepi módon erős alaptörvényeinknek tekinti, hogy szentesítésük emlékére elrendelte április 11-ikének megünneplését. Csak az a gondolkozásmód, a mely képes a maga célja érdekében még a királyi eskü szentségét is cinikusan félrevezetni, tudja feltenni, hogy a király elrendelheti olyan törvények szentesítésének az egyházi megünneplését, a melyeknek a gyakorlatban való teljes alkalmazásától visszaborzad.

A negyvennyolcas-párt dinasztikus párt és nincs semmi közössége a negyvenkilencel. Kossuth Ferenc, hogy hazatért, letette a hűségküvet és gróf Apponyi Albert van éppen olyan dinasztikus érzé-

sű és loyális magyar ember, mint gróf Tisza István. Legalább is kétségtelen, hogy soha alkalmat adni arra nem fogna, hogy a királyi eskü szentségébe vetett hit akárkiben is megrendüljön. Semmi ok annak a feltevésére fenn nem forog, hogy a király épp oly nyugalommal, trónjának, országainak, családjainak épp oly biztonságával nem bizhatja rájuk a kormányzást, mint a szabadelvűpártra.

A függetlenségi párt kormányképes párt, ugy kívánja tehát a parlamenti rend, hogy most rá kerüljön a kormányzás sora. S a kinek kétsége van abban, hogy a király a Kossuth híveinek táborából fogja kiválasztani új kormányát, az még mindig hisz a harmincnyolcesztendő hazugságban, hogy a magyar miniszteriumot az osztrák császár nevezi ki.

Ez a hazugság is a szabadelvűpárt büne, mert neki volt érdekében, hogy hatalma javáért terjeszse ezt a balhitet. Az elitelt vén gonosztevőnek így derülnek ki, így jönnek napvilágosságra eddig rejtett bűnei is.

— A filiszteusverő. Magyarország évkönyveiben a géniusz piros betűvel jegyzi föl 1905. januárius 26. át. Azt a napot, melyen igazán olyan halottja van a nemzetnek, a kinek sírján vigadnia kell minden igaz magyarnak: az opportunizmus. A Tisza István hivatalos lapja előre megérezte azt az örömjongást, a mely nyomon követte az országban jan. 26-át s ez fenhéjazáshoz szokott organuma a kormánynak mély-

séges rezignációval jövendőli meg, hogy bizonyára lesznek kárörvendők, a kik a szabadelvűpárt érzékeny és nagyon is számottevő vesztéseiben ujjongva járnak a dervistáncot. „Ne feledjék ezek el — mondja az „Ujság“ — hogy a párt és a kormány megbukhatik, de a szabadelvűség nem bukhatik meg, mert az az ország életerejéje. Ez a hivatalos gyászjelentés akaratlanul is ugy eltalálta az igazságot, mintha csakugyan a nemzet szívéből olvasott volna. A szabadelvűpárt és a kormány veszte meg van pecsételve s ezt a pecsétet a bukásra a felszabadult, az igazi szabadelvűség ütötte, az ország életerejéje. — Itt van a nemzet ítélete, a mivel mindaddig oly könnyelműen dobálózott a kormányelnök s a minek provokálásába belevitte a királyt is, a ki — szokás szerint most sem volt tájékozva országa hangulatáról. Most leljék gyönyörűségüket az ítéletben, mely igen is szentesítette és nem elítélte az obstrukciót de a leghatározottabban halálra ítélte az uralkodó politikát, a törvényességét, az erőszakot, a sírjából feltámadott Tisza-regimet, mely zsebkezdővel helyettesítette a nemzeti lobogót. S ha keressük az okait a választások meglepő történetének, mely nemzeti politikánkat fordulóra juttatta, a nemzet öntudatát megizmosítván és akaratát a cselekvés terére vivén, nagyon érdekes eredményre jutunk. Az bizonyos, hogy két év óta a negyvennyolcas politika hitele óriási mérvben felszokott az országban s a közvéleményben praedomináns szerepe jutott a Kossuth-párt politikájára. De ennek a szerencsés ténynek főtenyezője mindenestire a szerencsétlen Tisza István. Ezt az embert pár hónappal ezelőtt kiváló szeretettel Sámsonnak nevezgették

A „NAPLÓ“ tárcája.

Egy rózsató meg egy kis madár.

— Gottier Lajos. —

Gizi varróleány volt. Ott lakott a köruton, a negyedik emeleten, kicsiny hónapos udvari szobában. Kékszemű, székehajú, karcsu kis leány volt, mosolygó piros ajakkal és apró gyöngyfogakkal. Mindig fekete ruhában járt, fehér köténnel. Ott ült az ablaknál és varrt napestig szorgalmasan. Tarka karton ágyterítője volt és olcsó ripsz garnitúra a szobájában. Ablakán fehér függönyök, rózsató a párkányon és madár a kalitkában. Ahónapos rózsá csak olyan satnya, gyöngye kis virágot hozott, de azért édesen illatozott. A sárga kis madár énekelt hűségesen. Egy kis sárgarépéért fehér cukorért versenyezett a zakatoló varrógéppel.

Gizi barátai, a többi varróleányok föl-fölmentek néha hozzá és

nevétkék, hogy mindig dolgozik. Eleintén hivatották, hogy menjen mulatni velük. De Gizi nem hallgatott rájuk. Ő otthon maradt és dolgozott. Vasárnapokint elment a templomba, (ilyenkor letette a fehér kötenyt és egyetlen ünnepi ruháját vette föl) templom után hazament és elövelt egy-egy könyvet, amit a süket házmesterné kölcsönzött volt neki. Lázás érdeklődéssel olvasott. A romantikus szerelmi történeteket szerette hol a hős és hősnő rengeteg viszontagságon mentek keresztül, amig végre egymás karjaiba omolhattak.

Igy Gizi. Míg társnői vigan mulatozva töltötték a vasárnapot gallériáikkal. Ettek, ittak, fagylaltot, sörözték, táncoltak és szelmeskedtek. Kinek milyen volt az erkölce. Eleinte — mint mondtam — hivatották őt is magukkal. Később aztán, mikor látták, hogy nem hallgat az okos szóra, feléje sem mentek többé.

Othagyták a varrógéppel, a sárga madárral, a rózsatóval és a romantikus könyvekkel, meg a fehér függönyökkel.

Most a Gizi szomszédjáról lesz szó: Miklósnak hívták és huszármester volt.

Ő is ott lakott a negyedik emeleten. Szobáját csak egy vékony fal választotta el a Gizi szobájától. Neki nem volt sem sárga madárkája, sem fehér függönye, sem rózsatóje az ablakpárkányon. Sarkantyus csizmája volt, piros nadrágja és nyalka fekete bajusza. Szobájában festett fenyőfa butor, ágyterítő, komisz szürke pokróc. A legfőbb hadur arcképe a falon, az ablakpárkány alatt sok pár fekete csizma huzodott meg, katonás sorrendben, fehér fára huzva.

Miklós minden reggel korán szalmás szivarra gyujtott, ugy ment el hazulról a kaszárnyába. Sarkantyuja vigan pengett végig a folyosón. A házból a lánycelédek mind utána néztek. Ő azonban nem törődött velök, csak a Gizi ablakát leste. S ha szép idő volt és Gizi munkájával a nyitott ablakban ült, Miklós megállott ott egy percre.

— Jó reggelt, kis szomszédom! A lány alig nézett föl munkájáról s hűvösen felelt rá:

- Jó reggelt!
- Mit álmodott az éjszaka?
- Semmi különöset.
- Még mindig nem határozta el?
- A leány tettetett csodálkozással nézett rá.
- Mire?
- Hogy hozzám jöjjon feleségül.
- So'se jön meg magának az esze.
- És egykedvűen uj cernát füzött a tübe.
- Az már régen megjött. No most megyek, de majd este megint kérdem, hogy még mindig nem kellek-e?
- Kár lesz a fáradságért. Este is, meg holnap reggel is, meg aztán is mindig csak azt fogom rá felelni, hogy nem.
- Pedig várhat, amig külön legényt kap, mint én vagyok.
- Kivárom.
- Isten áldja meg!
- Isten áldja meg!
- Igy ment ez már másfél év óta minden reggel és minden este.
- Néha mikor az őrmesternek sietés volt a dolga, csak annyit kérdezett;

az ő lapjai. Sámsonnak, a kiről oly könnyű triviális hasonlatokat venni. Sámsonnak, a ki a férfiúi erő valószínűleg tobzódásával, az akarat-erő, a sziklaszilárd elhatározottság megtestesüléseképp tönkre fogja venni a filiszteus-Zoltánok táborát. S ime, Sámsonon csakugyan betelt a Sámson végzete, hamarabb, sokkal hamarabb, mint prófétái sejtették volna. Mikor ezt az embert a király kegye elére állította ennek az országnak, a mely ösztönszerűleg félt és borzongott tőle, akkor az ő szívében a legellentétebb érzések kavargtak. Mindenek fölött való, mindenre kész hódolat az uralkodó iránt, a ki végre kegyes volt észrevenni az ő titkos sóvárgásait s betölteni rejtett álmait már tul egy megsavanyodott életpálya delén, de még mindig elég jókor. Hidegen és részvétlenül tekintette másrészt a nemzetet, mely mindeddig nem mutatott akaratot arra, hogy őt megsértse, hogy vele foglalkozzék, holott ő egy hatalmas politikai irány örökös és nagy államférfiúi pálya várományosa volt. S végre a legizőbb gyűlölettel tekintette az ellenzékét, személyes, talán kötelességszerű gyűlölettel is — sajátságos, hogy jelleme zordságát ép ez a vonás enyhíti valamennyire — mert hivatásának tartotta bosszút állani az apáért is, a kinek külső sikereiben oly gazdag életére ez az ellenzék borított derűtlen alkonyt, politikai halottá tevén az öreg generálist. Ime a tragikus hős, a ki az arisztoteleszi hármasság törvényei szerint oly gyorsan megjárta a maga pályáját. Elhittette önmagával, hogy ő erő, hogy ő hatalom s a hatalmi mámortól elvakultan tudta fanatizálni azt a lomha tömeget is, amely szabadelvű pártnak csufolja magát. Főlrázta aluszékonyágából ezt a lélek nélkül való tunya nagy testet, — azért, hogy magával rántsza a bukásba. Megrazta a bálványteplom oszlopait, hogy a bálványimádókat magával együtt a romok alá temesse. A vak Sámson már haladoklik, de nincs aki megsírassa. A romok felett az igazi szabadelvűség, a nemzeti géniusz bontja ki ragyogó szárnyait, hogy betakarja velük az egész ünneplő országot.

— Még mindig nem kellek!

S a lány neveve, vagy komolyan, vagy csak a feje rázásával felel rá, hogy: nem.

Mire Miklós kardcsörtetve, füttyö-részve ment tovább.

Télen pedig, mikor a Gizi ablaka be volt zárva, Miklós csak a fejével meg a kezével integetve kérdezte, ha meglátta a leányt az ablakban, hogy:

— Még mindig nem kellek?

A leány is csak intve felelt rá, hogy: nem. Ilyen tréfás viszonyban volt ez a két szomszéd egymással. Pedig tulajdonképpen, ez az állapot Miklósnak komoly elhatározásával kezdődött. Másfél év előtt költözött ebbe a házba. Gizi ma már akkor ott lakott volt. Miklós első napon mindjárt köszöntötte szomszédnőjét. Másnap már megállt az ablaka alatt beszélgetni. Harmadnap pedig annak ideje és módja szerint megkérte a kezét. A kékszemű kis lány annyira meg volt lepve, hogy nem hitte el a komoly szándékot és kikoszorázta az ő daliás szomszédját.

Miklós nem vette tragikusan a dolgot. Azért csak tovább udvarolt kis szomszédnőjének. Néha virágot, meg cukrot hozott neki, mint az rövid vonakodás után rendszeren elfogadott. Ösmeretségük azonban

— **A 48-as kormány programja.** A „Budapest“, mely a függetlenségi párt hivatalos lapjának tekintendő, vezércikkében egyebek közt ezeket írja:

— A függetlenségi párt — ugymond — tisztában van azzal, hogy a maga programját teljes egészében átmenet nélkül nem valósíthatja meg. De föntartván azt teljes egészében, a meglevő törvényes és alkotmányos alapon akarja intézmények révén törekvéseinek érvényesítése számára a talajt előkészíteni. Ezt pedig nem bízhatja másra. Nem bízhatja rá olyanokra, kik mereven el akarnak zárkózni a 48-tól.

Legelső feladat a gazdasági függetlenség megteremtése. Ennek meg van a most összeülő parlamentben az abszolút többsége. És ennek meg van a törvényes alapja az 1899. XXX. t.-cikkben, mely záros határidőhöz köti a közös vámterület fenntartását. Csak a törvényt kell ennek igazi szószerinti értelmében végrehajtani.

A katonai kérdések terén a függetlenségi párt hajlandó lesz áldozatokra megfelelő rekompenciákért, — de természetesen ezeknek intézményeseknek kell lenniök.

A választási reform kérdésének rendezése egyformán kötelez minden pártot. A választói jog kiterjesztésének csak a mértéke az, amelyre nézve nézeteltérések lehetnek.

A progresszív adózási rendszer megteremtése is egyformán kötelez minden pártot.

— **A király most már tisztában** lehet azzal, hogy a kiktől tanácsot kért mostanában, állandóan becsapták. Nem becsülték annyira meg azt a kiváltságos helyzetet, hogy szavukat a király rendelkezésére ad-

ják, hogy igazat beszéltek volna. A király elé való meghívásban nem azt látták, hogy szükség van az őszinteségükre, hanem alapot szolgáltatott arra, hogy továbbra is tervedésben legyen a nemzet akaratát illetőleg a királyi akarat. Nem a nemzet, hanem a maguk érdekében készítették el az információt s ebben szó volt holmi utopisztikus álláspontokról is, a negyvennyolcóról, ami persze számba se jöhet. Ennek a következetes ámitásnak tulajdonítható az, hogy a Burgban ilyen szörnyű konsternációt idézett elő a most lezajlott választás eredménye. Hát csakugyan komolyan létezik függetlenségi párt? Erről még senki se szólt odaát. S mivelhogy nem szólt s mert valószínű, hogy egyéb kérdésekben is ennyire híven informálják a királyt, jó lesz ezután óvatosabban vágatni ki azokat, a kik felvilágosítást, tanácsot adnak ő felségének. Annál is inkább, mert semmiféle érdek, még a legosztrákbabb szempont se nyer azzal, ha nem kap tiszta képet arra a kérdésre, hogy: — mit kíván a magyar nemzet? Jó lesz tehát megbékülni azzal a gondolattal, hogy a király nagyot változtat azon a listán, amelyből informálni szokták. Végre is megunhatta már azt, hogy folyton-folyvást hazudjanak neki.

— **A szubvenció lapokról.** Egy híres francia belletrista azt írta, hogy nincs szomorubb, szivettépőbb látvány, mint egy megrogygyant öreg tenorista; kiáll a világhódító deszkára és minden erejét összeszedi, hogy még egyszer kivághassa a magas C-t, ehelyett azonban borzalmas gikszert ad, a mely fájdalmas zokogásba ful. A száználmas öreg énekesnél nem szomorubbban hat az a vén trombita sem, amelynek a fuvolájából kifogyott a szusz. Amikor már ütött-kopottá vált az ócska hangszer és csak szörnyű erőlködések árán lehet egy kevésbé

egészséges hangot kicsikarni belőle. De végre ez is elfogy és a vén trombita már minden rendszer és kóta nélkül duruzsol, aztán nagyot bömböl a levegőbe, a — neki — vak éjszakába. Am kénytelen abba hagyni a meddő erőlködést, mert nincs a ki komolyan vegye s csak mulató publikuma van, amely jókat kacag az elromlott hangszer szomorú hívódásán... keserves tusáján. Hát ilyenek vagytok ti öreg kormánypárti trombiták. Lassankint kifogy belőletek a szusz, a mely nálatok a koncokat osztogató mindenkor kormányt képviselte. Érzitek, hogy már lejárt a ti korotok, elmúlt az idő, a mikor fizetségért lehetett trombitálni — hamisan. Most már a fiatalabb, egészségesebb hangszerekre kerül a sor, a melynek tiszta, érces hangot adnak, jövőd életéről, örök dicsőségről, hogy minden magyar léleknek öröm hallgatnia. Ez fáj az öreg kormánypárti trombitáknak, a melyek nagy fájdalomukban a szevedésnek és a közeli pusztulásnak megrendítő hangjain bugják a halotti dalukat... Bugjatok, csak bugjatok, ti össze-vissza horpadt, zegény öreg kormánypárti trombiták...

— **Ellenzéki vármegyék.** Most a mikor az ellenzék oly nagy arányokban megnövekedett, bizonyára mindenkit érdekelt, hogy honnan került ki az ellenzéki többség. Ime egy kis kimutatás róla:

A vármegyék közül 10 választott összes kerületeiben csupa ellenzék. Ezek a tiszta ellenzéki vármegyék: Baranya 7, Csanád 2, Csongrád 3, Csik 4, Hajdu 3, Háromszék 4, Heves 5, Jász-Nagykun-Szolnok 6, Komárom 4, Pest 9 és Szabolcs 5 képviselővel. A többi ellenzéki megyék, ahol alig akad kormánypárti, ezek: Bars, Bács, Bereg, Bihar, Borsod, Esztergom, Fejér, Gömör, Győr, Hont, Maros-Torda, Moson, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Somogy, Szatmár, Szepes, Szilágy, Torna, Torda Aranyos, Torontál, Udvarhely, Ung, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén. Ebből világosan

nem tul az ablakban való beszélgetésnél. Gizi egyedül lakott, Hozzá nem járt férfi látogató.

Tulajdonképpen, ha Miklós el nem hamarkodja a dolgot, és másképpen lép föl, Gizi aligha kosarazta volna ki. Így azonban az egész ügy rossz mederbe jutott. Azt hiszem, Miklós lett volna a legjobban meglepve, ha Gizi egy szép napon nem helyett az találja felelni neki, hogy: igen.

Igy álltak a dolgok, amikor Miklósnak egyszer kellemetlensége volt a kaszárnyában. Anagybajuszu, mérges huszárkapitány cudarul összeszidta. Valami számságért. A köz-huszárok sarkantyuja nem volt-e elég fényes, vagy a lovak sörénye nem elég tiszta? Biztosan nem tudom, de ilyesvalami nagy sérelem eshetett a közös ármadián, ami miatt szegény Miklós kapkodott.

Annyira szívére vette, hogy mikor este 7 órakor hazament a kaszárnyából, nem csak hogy meg nem állt a Gizi ablaka előtt, hanem még csak nem is köszöntötte a leányt. Pedig olyan szép nyári alkonyat volt!

Gizi az ablakban varrt, a hónapos rózsá edesen illatozott, és a kis sárga madár versenyt csattogott a zakatoló varrógéppel.

Gizi csodálkozva nézett az ő dél-

ceg szomszédja után, aki mogorván ment ablaka alatt. A kardjával rejtetesen csörtetett. Még a sarkantyuja is harciasabban pengett, mint máskor.

A szóke kis leány kerekre nyitotta kék szemét.

— Hát ezt mi lelte?

Még a sárga madárka is elhallgatott egy percre. (Csak a rózsá illatozott tovább. Elvégre is, mi köze a hónapos rózsának a kaszárnyához, meg a nagy bajuszu, mérges huszárkapitányhoz.)

Gizi csak akkor csodálkozott jobban, mikor Miklós másodszer is elment az ablaka alatt, aztán megint visszajött, anélkül, hogy Gizire ügyelt volna. — Mérgesen csapta be maga után az ajtót.

Gizi abbahagyta a varrást. Sehogy se ment már a munka neki. Aztán hallgatózni kezdett a vékony falon át. Tisztán hallotta, hogy Miklós föl és alá jár a szobájában.

— Vajjon mi baja lehet?

A kékszemű szóke kis lány ezen aztán ugy elgondolkodott, hogy még a rózsát is elfeledte megöntözni. Sőt a madárkának sem adott friss vizet.

Lassanként egészen besötétedett. A viceházmesterné szuszogva járt-kelt, létrájával a lépcsőkön, hogy

fölgyujtsa a gázvilágítást. A szobácskában a kis schwarzvaldi faló óra egyhanguan ketyegett!

— Tik-tak! Tik-tak!

De Gizi csak a saját szíve dobogását hallotta...

Hogy meddig ült így a sarokban, maga sem tudta. Visszafojtott lélekzettel ügyelt Miklós lépteire.

Egyszerre aztán gépiesen fölált. — Lámpát akart gyújtani. Akkor veszi észre, hogy nincs gyufája.

Egy gondolat cikázott át agyán:

— Miklóstól fogok gyufát kérni!

A másik percben már ott állt dobogó szívével a Miklós ajtaja előtt.

Belülről a léptek még mindig hallatszottak. Az ajtó be volt zárva.

— Ki az?

Kérdezte nyersen a huszár.

Aztán hirtelen kinyílt az ajtó s a kékszemű szóke kis leány ott állt szemtől-szembe a délceg huszárőrmesterrel...

A szomszéd szobában a kis madár halkán csicseregett álmában...

A hónapos rózsá még másnap reggel sem volt megöntözve. — A kis sárga madár sem kapott még vizet. Mind a ketten busan hajtották le a fejüket...

És mind ennek a nagy bajuszu, mérges huszárkapitány volt az oka.

kitűnik, hogy a magyar nemzet tulajdoni többsége ellenzéki. A tiszta ellenzéki vármegyék szinmagyarok. Még feltűnőbb ez, ha a tiszta szabadelvűpárti vármegyéket szembe állítjuk a tiszta függetlenséggel. Tiszta szabadelvűpárti vármegyék, melyekből az összes kerületek csupa szabadelvűpártit választottak, ezek: Alsó-Fehér 4, Beszterce-Naszód 2, Brassó 2, Fogaras 2, Hunyad 4 (és 1 nemzetiségi), Kisküküllő 1, Krassó-Szörény 6, Kolozs 4, Liptó 2, Máramaros 6, Nagy-Küküllő 4, Szeben 4, Szolnok-Doboka 4 (és 1 nemzetiségi), Temes 8, Trencsén 8, Turóc 2, Ugocsa 2 és Zólyom 3 képviselővel.

Az erdélyi románok és fajtestvéreik.

A kolozsvári memoradumpör.

— Erdély és Románia. —

— február 3.

A hivatalos Románia magatartását a magyarországi románokkal szemben Károly király állapította meg, még uralkodásának harmadik esztendejében. Egy olasz diplomatának, a ki a Magyarországhoz való közeledést ajánlotta Romániának, ezt írta Károly király, akkor persze még fejedelem:

— A mi a Magyarországgal való bizalmas szövetséget illeti, tisztában vagyok ennek hasznos voltával, de csak akkor vehetem biztosra az ország bejegyzését, ha Magyarország megváltoztatja az erdélyi románokkal szemben követett magatartást. Nincs módomban, hogy megszüntessem azt a rokonérzést, mely a hegyen innen és a hegyen túl lakó egynyelvű népet összeköti. Jogosan elvárhatom tehát a magyar kormánytól, hogy minden lehetőleg megtesz arra nézve, hogy az Erdélyben és a Bánságban lakó két három millió román panaszaik tárgyaltanokká váljanak. A magyar kormány nyílt és őszinte kiengesztelési politikája nem magyar alattvalóival szemben: ez lenne segítségem azon az uton, amelyre szívesen lépek. Ebben a levélben megtaláljuk a magvát annak az igazság nélkül való fölfogásnak s annak a felelőtlenségnek is, amelylyel a román kormányok a magyarországi románok dolgát tárgyalják. A hivatalos Románia ma is vádol még bennünket, hogy a magyarországi románokat elnyomjuk, s a Romániában ébren tartott irredentista mozgalomért nem vállal felelősséget.

— Nincs módomban, hogy megszüntessem azt a rokonérzést, mely a hegyen innen s a hegyen túl lakó egynyelvű népet összeköti.

Valóban, elmés formája ez a felelősség alól való kibuvásnak! Más szóval és sokkal őszintebben mondta ugyanezt Bratianu Jon, Károly királynak a politikában első mestere. Bratianu kijelentette Klapkának, a ki a magyar emigráció nevében tárgyalt vele:

— Sohasem juthatunk megegyezésre Erdély dolgában, mert mi ezt az országrészt Magyarországnak át nem engedhetjük. A Kárpátokon túl lakó románok egyesülni akarnak velünk, mi megígértük nekik, hogy támogatni fogjuk őket s árulás volna, ha átengednénk őket Magyarországnak.

De időközben megváltozott Bratianu véleménye. Belátta, hogy politikája veszedelmes Romániára nézve s 1885-ben, mikor a magyarországi irredentistákat kiutasította Romániából, a képviselőházban — szembeszállva az egész ország véleményével, — megmondta:

— A Kárpátokon túl lakó románoknak gyakran megmondtuk, hogy ne erőszakolják ránk a poliiükajukat, mert nekünk semmi szükségünk sincsen rá. Akik idejöttek, azokat szívesen fogadtuk, a kik odaát maradtak, tegyenek érdekükben ugy, a hogyan jönnek látják. Nekünk az irredentizmus nem szolgál javunkra.

Egy más alkalommal ezt mondta Bratianu a román mozgalmakról:

— Ausztriában (Magyarországon) lakó törzsrokonainkat illetőleg mindaz, a mit magunknak megengedhetünk, egyedül abból áll, hogy nemzeti küzdelmeiket a legjobb kívánságokkal kísérjük és szellemileg hozzájuk csatlakozunk.

A Bratianu politikája nem élt sokáig. Legyőzte Sturdza Dimitrie kevésbé mérsékelt magatartásával, mely a nemzeti nagyság álmától elbódult román népnek sokkal jobban tetszett. Am őszintén és nyíltan Sturdza is csak akkor mert föllépni, a mikor, nem lévén kormányon, felelősség nélkül tehetette. Mint miniszter a legmélyebb titoktartással dolgozott s hogy elámítsa Magyarországot, gyakran megtámadta magát az országgyűlésen magyarbarát politikájáért.

Hosszasabban kell itt ismertetni Sturdzának egy 1893-ban elmondott beszédét, a melyben akkor, mint a szenátus tagja, ismertette magyar politikáját, azt, a melyet most mint miniszterelnök, óvatosan bár, de még követ. A csaknem három órás beszéd magva ez:

— Románia erejének kettős alap-

ja van: hogy az országot kom-pakt román népség lakja s hogy a határain kívül is románokkal van körülveve. Hogy királyságunk románokkal van körülveve, annak az a haszna, hogy nem vagyunk közvetlenül kitéve ellenséges népek nyomásának... Minél nagyobb a királyságunkon kívül élő románok ellenálló képessége, annál szilárdabb Románia állása. A királyságot tehát arról az oldalról érheti veszedelem, a hol a románok nemzeti élete gyöngül... Elsőrendű érdekünk ennél fogva, hogy egyetlen román se pusztuljon el a királyságon kívül élők közül. Nem vagyunk elég erősek ahhoz, hogy csak egyetlenegy embert is föloldozhatnánk a mieink közül.

Nemcsak Romániának érdeke, hogy románokkal legyen körülveve, a szomszédos országok is hasznát látják, leginkább Magyarországnak, mert a románok kulturelem és szabadságszerető nép. A magyarok meg akarják semmisíteni a románokat. A gyülekezési jogot s a saját szabadságát elkobozták. Börtönbe vetik őket ártatlanul s középkori barbársággal bánnak velük. Ha a magyarországi románok hallgatagon tűrnének mindent s megadnák magukat: mit jelentene az? Azt jelentené, hogy nem életképesek. Sürgetem a kormány közbenjárását. A román kormány figyelemzess: a magyar kormányt a románok elnyomásának következtetéseire. Ne féljünk a román parlamentben a magyarországi románok dolgát szóba hozni. Ha félünk, ez azt jelentené, hogy leigázott nemzet vagyunk s a török jármot a magyar járommal cseréltük el...

A következő esztendő a kolozsvári memorandum-pör esztendeje volt. Sturdza ekkor a bukaresti Akadémián, a melynek már akkor is főtitkára volt, azt ajánlotta, hogy az Akadémia küldjön üdvözlő telegrammot a pör elítélőinek s foglalkozott alaposan a magyarországi románok helyzetével. Ajánlatát sokan elleneztek s azt mondták, hogy Magyarországon elég jó dolguk van a románoknak, foglalkozzon az Akadémia inkább az oroszországi románokkal. Ekkor Sturdza ijedten tiltakozott ez ellen:

— A besszarábiai románoknak se iskolájuk, se templomuk, se újságjuk nincsen, — mondotta. Nekik minden Romániából jövő közlekedés csak ártana, de ártana annak is, a ki közéjük merne menni.

Nilyen jellemző ez a kijelentés! Mivel tudják, hogy Oroszország nem tűri, hogy nyilvánosan csak szóvá is tegyék román alattvalói dolgát, hogy minden összekötő fonalat karddal vágna ketté, hát meghunyászkodnak s nyugodtan nézik a pusztulást; s mivel Magyarországon szabad állam, a magyar kormány pedig nagyon türelmes, hát minket szabadon inzulálhatnak az országgyűlésen s hozzánk bármikor jöhetnek népbolondító dákóromán utak a román királyságból.

Hasonló volt Sturdza akadémiai esetéhez Gradisteanu Joné, a ki 1890-ben a kamara ülésén patéti-

kus hangon beszélt a magyarországi románok szenvedéseiről, s kijelentette, hogy a míg a román testvérek jajkiáltása áthallatszik Romániába, addig nem jöhet létre baráti viszony Románia és Magyarország között. S mikor a szociálista Nadejde Jon közbekiáltott: beszéljen Besszarábiáról is, ott is olyan rossz a helyzet, akkor Gradisteanu ijedten jelentette ki, hogy Oroszországgal nincsen még olyan jó viszonyban, hogy fölszólalhatna a besszarábiai románok érdekében. Ez is érdekes játék: velünk nem lép barátságra, a míg a románokkal jobban nem bánunk, Oroszországtól pedig nem kérhet jobb bánásmódot, míg barátságra nem lépett vele.

Érdekes szerepe volt Románia magyar politikájában a kultur ligának is. Mikor megalakult, a román kormány boldog volt, hogy jó közvetítő eszközhez jutott magyarországi aknamunkájának folytatásához s néhány éven át a ligával küldette be Magyarországra különböző célokra szánt segítségét, mely évenként több százezer frankot tett ki. Mikor aztán a ligát az a bal-eset érte, hogy a rábizott és nemzeti szent célokra szánt pénzbeli a pénztárosa nagyobb összeget ellopott, akkor a kormány fölmondta a bizalmát neki. Mindazonáltal egy és más dologra ma is fölhasználja s a vele való szolidaritást csak olyankor tagadja, a mikor kellemetlensége lehetne miatta.

Mielőtt befejeznék a Romániáról szóló mondanivalókat, ismételni kell egy őszinte és bátor román politikus kijelentését, a melylyel egész Románia egyetért, a felelős államférfiak azonban csak titokban. A memorandum-pör esztendejében mondta Panu szenátor, a konzervatív pártnak akkor egyik vezetőtagja a szenátus ülésében:

— Minden román szeretné, ha Erdélyt meghódíthatnánk; micsoda gyerekség hát, hogy tagadjuk és nem merjük megvallani!

Az a tapsvihar, a mely ez őszinte szavak után kitört, bizonyították, hogy a szenátor urak egyetértének a szónokkal.

S. E.

A mai szakbizottsági ülés.

— Saját tudósítónktól. —

A január havi városi rendes közgyűlést, a választási mozgalmakra tekintettel — tudvalevően — nem tartották meg. A közgyűlést előkészítő szakbizottsági ülést a választások hetében megkezdték ugyan, de a tagok nem jelentek meg és csak egy napon át volt tárgyalható a tárgysorozat. Az akkor elmaradt ügyeket, valamint a még azóta előkészített egyéb ügyeket is, a ma

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, valamint ismerőseimet, hogy Jókai-utca 3. sz. a., a „New-York“-szálloda mellett

Fog-műtermet

nyitottam,

miért is kérem továbbra is szives jóindulatukat.

Tisztelettel Takóri Armin.

kezdődő ülésen veszik tárgyalás alá a szakbizottságok. A szakosztályi ülés tárgysorozata a következőképpen van összeállítva:

1. Előterjesztés a légszuszogó által végzendő szerelési munkák díj-szabásának megállapítása tárgyában.
2. A kolozsvári ipartestület kémeinyseprő szakosztályának kérése a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 20585—1084. sz. határozatának foganatosítása iránt.
3. A kolozsvári orth. izr. hitközség kérése iskola céljára, telek adományozás iránt.
4. Ganz és Társa előterjesztése az elektromos mű vizkivételi részének kibővítése iránt.
5. Moldován János és társainak kérése a hidelvei átjáró utcának vízvezetékkel való ellátása tárgyában.
6. Előterjesztés az anyagbeszerzések és vásárlások alkalmával követendő eljárás tárgyában.
7. Kérés az „I. Ferencz József” iparmúzeum helyiségében rendezendő iparművészeti kiállítás anyagi támogatása iránt.
8. Balikó Sándor kérése Fadrusz János mellszobrának megrendelése iránt.
9. Csoma Zsigmond v. alkapitány kérése iparhatósági biztosi teendők ellátásáért, 1904. év II. felére esedékes 200 korona folyósítása iránt.
10. Fikler Lajos házipénztári ellenőr kérése 200 korona működési pótlék iránt.
11. Visky Imre és fia kérése, a nagy vashid festésénél szenvedett káruk megtérítése iránt.
12. Czákó József ny. pénztári ellenőr kérése fizetési előleg tartozásának elengedése iránt.
13. Vízvezetési igazgató előterjesztése Medveczki János és Szőke Lajos vízvezetési gépkezelők személyi pótléka tárgyában.
14. Özv. Polyánszky Jánosné kérése kegydíj iránt.
15. Román Károly ny. rendőrbiztos kérése nyugdíjának kegydíjjal való pótlása iránt.
16. Körmeny Árpád kérése napidíjának felemelése iránt.
17. Harasztosy Lajos kérése segély iránt.
18. Özv. Balogh Györgyné kérése kegydíj iránt.
19. Erdőszolgák kérése fizetés emelés iránt.

Menekülés az akasztófa alól.

Gorkijt szabadon bocsátották.

— Távirat. —

Nagy megdöbbenéssel fogadta az egész művelt európai közvélemény a cárizmusnak azt a merényletét, a melylyel az orosz irodalom egyik vezérének Gorkij Maximnak életét akarta erőszakos kézzel kioltani. Trepov tábornok szentpétervári főkormányzó tudvalevőleg elfogatta Gorkijt, aki a most folyó orosz belforrongásokban az elnyomott nép védelmére állott és a szabadság után vágyó oroszok számára jogokat követelt a hatalomtól. Trepov tábornok mint lázítót börtönbe vetette Gorkijt és kimondta rá a halálos szentenciát: akasztófa vagy golyó Oroszország legünnepeltebb írójának.

A halálos ítélet végrehajtását meggátolni minden áron, — ezt vallotta célul egy szívvel egy lélekkel a civilizált nyugat és különösen az angolok és franciák fejtettek ki nagy tevékenységet Gorkij szabadon bocsátása érdekében. A budapesti írók „Oithon” név alatt ismert társasága és más országbeli írók már szövetkeztek is egymással, hogy a cári kormányt egy közösen szerkesztendő manifesztum alakjában együttesen felkérjék az igazságtalan és embertelen ítélet megváltoztatására.

A közbejvetelt azonban, bizonyoságképpen, hogy az ébredő orosz közszabadság érte erősebb a jogtörő cári abszolútizmusnál, — feleslegessé tette magának az orosz kormányt önkéntes elhatározása, a melylyel levette a népszerű író kezéről a rablincseket.

Egy a késő éjjeli órában Pétervárról érkező távirat ugyan is azt hozza hírül, hogy Gorkij Maximot tegnap délelőtt börtönéből szabadon bocsátották.

Nem lesz érdektelen e hírrel kapcsolatosan felemlíteni, hogy az orosz íróknak a despotizmus idejében milyen tragikus sorsuk volt:

Ryléjewet I. Miklós cár parancsára felakasztották.

Puskint harminckilenc esztendőskorában párviadalban megölték, miután élete a szenvedések egész sorozatából állt.

Grihojedowot meggyilkolták.

Lermentowot harminc éves korában a társaság tette tönkre.

Wessewitowot harminckét éves korában a társaság tette tönkre.

Kolozowot saját rokonai halálra kínozták.

Belinsky 35 éves korában éhen halt.

Polesajew a katonai kórházban pusztult el, miután kényszerítették, hogy nyolc évig a Kaukázusban szolgáljon.

Bartinsky száműzetésben halt meg.

Bestusew egész fiatal korban a szibériai ólomházban pusztult el.

Verescagin, az ujkor egyik legnagyobb művésze a „Petrapovloszk” hajóval együtt a levegőbe röpült.

Dosztojevszky nem tudta kiheverni a szibéria rabságot és annak következtében pusztult el.

Tolsztoj Leót a szent szinodus kiátkozta s most is átok alatt van.

Krónika.

A virágváros.

Nizza az a város, hol a pletyka szünet nélkül éjjel-nappal orgiákat ül. Még a legártatlanabbat is szárnyaira kapta. Mindenki jobb ügyre méltó buzgalommal iparkodik meg-

figyelni kedves felebarátját. A boldogtalannak legcsekélyebb ellenvetését is arra használják fel, hogy a tiltakozó multjából regényes történetet csatoljanak a már meglévő meséhez. Ehhez aztán minden újabb elbeszélő hozzácsapja a magáét. De a rossz nyelvektől ilyen kegyetlenül megviselt személyek a legtrikább esetben értesülnek szomorú sorsukról. Hiszen míg másutt a pletyka gyakran helyrehozhatatlan károkat okoz, Nizzában szerencsére az illető nem igen szenved miatta.

Minden újabb évben egy személyiség áll a központban, a ki a virágváros általános érdeklődésének tárgyát képezi. Ezuttal az áldozat oly országból származik, mely az európaiak előtt meglehetősen ismeretlen. A boldogtalan török nő, ki a szultán háreméből szökött meg. Orosz hajón menekült Párisba távoli rokonaihoz. Ott egy orosz herceg feleségül vette, a ki a mézes-heteket Nizzában tölti vele.

A derék nizzaiak szeme fölragyogott, mikor pletykáló kedvük számára ilyen kövér falat akadt. — Török nő — a háremből szökött meg — orosz hajó — orosz herceg. — A legmerészebb képzelet sem alkothathatott volna ennél érdekesebb tárgyat. Természetesen rögtön megállapodtak abban, hogy a nagyherceg már hosszabb idő óta folytatja ezt a szerelmi viszonyt. Az élénk képzelet előtt még a serail kertje is fölmerült a zsákba varrt odaliszkkal.

Az áldozat, a ki körül a rut pókháló alattomosan szövődik, hogy jó hírnevét elhomályosítsa, nagyon bájos asszony. Meghatóan beszéli el szenvedéseit és azt a sóvárgását, hogy a szerailból szabaduljon. Mennyire vágyódott mindig a művelt európai világba és elnyomói ellen milyen engesztelhetett gyűlöletet érzett. Ha az ember hallgatja, mély szomorúsággal tölti el lelkét az a gondolat, hogy mennyi csalódás vár még rá nálunk.

A pletyka mellett a játék uralkodik e napfényes vidéken. Ez persze nem a bensülött nizzaira áll, a ki a különböző rendszerekkel már sokszor keservesen megjárta és hideg közönnnyel halad el a játékasztal mellett. Az idegeneknek ez a szórakozása dusan jövedelmez a városnak. Van Nizzában egy társulat, mely a „kis lovasszék” nevű ártatlannak játszó játékot béri. Ebből az elmúlt évben kerek két millió frank tiszta hasznot zsebelt be. Az igaz élet Monte-Carlóban folyik. Onnét minap egy tisztességes fiatal német leány, jómódu szülők gyermeke, érkezett Nizzába és elbeszélte, hogy Monte-Carlóban összes készpénzét elvesztette. 1000 márka volt nála, melylyel szülei házából megszökött, hogy játékszenvedélyének hódolhasson. A nizzai élet korántsem oly paradicsomi, mint a milyennek a távol Magyarországról látszik az előtt, ki januárban és februárban mosolygó napra és azurkék tengerre gondol. Nizzában sem minden napfény: van ott nyomor is. Az idén január első napjai oly hidegek voltak, hogy éjszaka millió virág és bimbó megfagyott. Hetek munkája egy csapásra megsemmisült. A nap aztán hiába ragyog újra, el nem feledteti a nyomasztó gondokat.

A szegény holt virágok nem emelik többé a fagytól megdermedt fejcskéiket ég felé. Rájuk nézve mindegy, hogy így vagy úgy halnak meg. Honi földön vagy az észak báltermeiben. De annak a szegény embernek, ki a virágokat

fölnevelte, hogy jövedelmükből éljen, egy csöppet sem közömbös a dolog.

Az élvezeteket azonban csak rövid időre zavarja meg ez a szomorú esemény. A nap csábitóan mosolyog s minden bánatot elűzve, a karnevál élvezetére hívja föl a nizzai vendégeket.

Gyertyaszentelő ünnep Kolozsvárt.

A torokfájás és az egyházi hagyomány.

— Saját tudósítónktól. —

Nagy ünnepe volt tegnap a római katolikus anyaszentegyháznak. Az ugynevezett Mária szülöttének bemutatására szép számmal gyűlt össze a hívők serege, a kik gyertyákat hoztak magukkal erre az ünnepélyes aktusra. A főtéri templomban Bíró Béla apátplébános végezte a szertartást, mely abból állott, hogy a hívek által hozott gyertyákat felszentelte és a főoltártól szép Mária-énekek kísérvé, a hívekkel együtt templomi körmenetet tartott. A körmenet után nagy mise volt, a melyen szintén Bíró Béla celebrált megfelelő segédlettel. A monostori és szentpéterei templomokban is megünnepelték Gyertyaszentelő Boldogasszonyt, a kinek tiszteletére Szekeres József és Kolin plébánosok végezték a szokásos ceremóniákat.

E helyen említjük meg, hogy ma fél 8 órakor és 10 órakor ugyancsak nagy misével összakapcsolt ünnepet rendeznek Szent Balázs püspök és vértanu emlékeztére, a ki a régmúltban hivatásosan beteg gyógyításával foglalkozott. Különösen a gyermekek torokfájását orvosolta — állítólag — nagy sikerrel a csodaszent. Emlékére ma Kolozsvárt az összes iskolás gyermekeket felvonultatják a templomba, a lelkészek a tegnap felszentelt gyertyákat a kis gyermekek torka felé illesztik és a következő érdekes mondással kérnek áldást mindnyájukra: „Örizzen meg téged Szent Balázs püspök és vértanu minden torokfájástól, minden testi és lelki veszedelemtől!”

MULATSÁG.

A csók.

Ah! a csókról senki sem olvas többé történetet, olyan banális, unott, szörnyűségeken agyonkoptatott ez a szegény téma. . . Ifjú párok eveznek az élet tengerén, egyelőre csak külön-külön, a jó sors összevezeti őket, egymást meglátni s megszeretni egy pillanat műve s aztán — jó ez az unalmas forduló, ez az izé. . . igen, egy csók — s onnan kezdve együtt eveznek. . .

Tudjuk már, nagyon is tudjuk!

Hát hiszen ez mind igaz, csak még egyetlen egyszer engedjék meg, nyájas hölgyeim, hogy egy icikepicike csókos históriát kifecsejgék! Ez az utolsó, a legeslegutolsó, úgy éjlen Feilitzsch.

Ez a csók tulajdonképpen nem is nagyon izgat kérem alásan. Annyi történt mindössze, hogy a cigány huzta, de cudarszágon huzta a szupé-csárdást és egy daliás fiu boldogan merengett el szive királynőjének ragyogó tekintetén. A leány, álmodó szemű, édes szőkeség, ártatlan örömmel kacérkodott a párjával és nem bánta volna, ha örökké, de igazán örökké így tartott volna a csudaszép éjszaka . . .

És szuppé után is együtt mentek, kart karba fűzve, keresztül-kasul a termeken. A friss hajtasok, az idén bemutatott bakfisok bámulva néztek utánuk. Hja, nekik már szabad felügyelet nélkül köszálniok! . . . Maholnap karikagyűrűt cserélnek . . .

No, s a folyosó egy homályos sarkában, mikor nem járt arra senki sem, a fiu föléje hajlott a leánynak. Tekintetük egymásba kapcsolódott; szívük összedobbant . . . igen, hát akkor volt . . . Ördög vigye a kényes helyzetet, hiszen tudják már, hogy mi történt!

A leány elnevette magát és tréfával segített a sulyos állapoton.

— Istenem, olyan a csókja, mint ha már hosszú tapasztalatai lennének!

A fiu megállott. Elbocsátotta a leány kezét.

— Hát maga azt honnan ismeri? . . .

Haj, haj! Be csöndesen és szótlanul mentek vissza a bálterembe azok a bohó fiatalok! Azonban látni méltóztatik, hogy nem mindig olyan könnyű és egyszerű az a csók, ami ma már annyira jelentéktelen, hogy szinte nem is érdemes róla beszélni.

Farsangi napló.

- Február 4. Tiszti-estély, New-York.
 Február 4. Református papnövédek bálja Központi szálló.
 Február 4. Vasutasok estélye, Ferencz József-ut 63 szám.
 Február 4. Major-bál, Vigadó.
 Február 5. Postások táncestélye, Vigadó.
 Február 8. Orvos-bál, New-York.
 Febr. 11. Vasuti altisztek táncvigalma Központi szálló.
 „ 11. Városi tisztviselők bálja, Vigadó
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.
 „ 12. Munkások theaestélye, Torna Vivóda.
 Febr. 16. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
 Febr. 18. Birósági piknik, New-York.
 Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
 „ 11. Megyei piknik, Megyeház.

+ **Orvosok bálja.** A farsangnak legszebb reményekkel biztató tánc-estélye az a mulatság, a melyet a kolozsvári összes orvostudorok rendeznek a New-York szálló földszinti termeiben. Érdekességét emeli az estélynek, hogy a rendezőség körében dr. Farkas Géza megyei főorvos elnöksége alatt az egyetemi orvoskar tanárokat és polgári orvosokat egyesülve látjuk a katonatorvosokkal, a kik együttesen mindent elkövetnek a február 8-ikán rendezendő táncestély sikere érdekében. A bált, melyre személyenkint 5 korona belépti díjat kell fizetni, az országos orvosszövetség fiókja javára rendezik.

+ **Munkások theaestélye.** A kolozsvári munkás dalegylet február 12-én (vasárnap) a Torna vivóda helyiségében világpostával egybekötött theaestélyt rendez, a melyen szavalattal és monologgal Radics Ilona, Muray Zoltán és Radics Ferenc egyleti tagok, énekszámokkal pedig az egyleti dalárda fog

szerepelni. Belépő díj személyenkint 50 fillér.

Emlékmondatok.

* A Pesti Naplóban bukott és nem bukott képviselőjelöltektől, néhány ép oly szellemes, mint a mennyire apokrif emlékmondat van. Ezekből közlünk néhány erdélyi vonatkozásút.

Ime tehát:
 Oklánd benne van az általam szerkesztett menetrendben. A baj az, hogy a menet nem volt benn Oklándon az általam szerkesztett rendben.

Heltai Ferenc.
 Szépen szól a szászbeszéli szép sipszó.
 Hieronymi Károly.

Rómába menni és Pápát nem látni . . . mily fájdalom!

Hegedüs Loránt.
 Könnyű az Akadémia tagjainak! Ha őket megválasztják, székfoglalót olvasnak fel. Hogy engem megválaszsanak, nekem Széken foglalót kellett — leolvasnom!

Révai Mór.
 Az én bajom az volt, hogy jobban tudtam szavalni a kereskedelmi jogról, mint kereskedni a szavazati joggal. Az egész különben a sors, tobban mondva az osztálysors játéka volt.

Neumann Ármin.

LEGUJABB.

— A „NAPLO” távirati és telefon-tudósítása. —

Ki lesz az új képviselőház elnöke?

Budapest, febr. 2. (Saját tud.)
 A szövetkezett ellezék az eddigi véleményekből ítélve valószínűleg Juszt Gyulát fogja az új képviselőház elnöki székebe emelni, de emlegetik Gulnert is.

A király mégis Budapestre jön.

Budapest, febr. 2. (Saj. tud.)
 A király egy izben kijelentette, hogy a kormányválságot Bécsben fogja elintézni. Ő felsége ujjában úgy határozott, hogy a jövő hét elején mégis Budapestre jön.

Engedmények a nemzetnek.

Budapest, febr. 2. (Saját tud.)
 Bécsből táviratozzák, hogy már az udvari körökben is megbarátkoznak azzal a gondolattal, hogy valami engedményt adjanak a nemzetnek, mert jól tudják, hogy e nélkül még bonyodalmassabbá tesz az ország politikai helyzetet. Az udvarnál nagy gondot okoz az, hogy mik legyenek azok az engedmények?

A cár alkotmányt ad.

Budapest, febr. 2. (Saj. tud.)
 Londonból táviratozzák, hogy Szentpétervárról azt jelentik, a cár kijelentette, miszerint a teljes nyugalom helyreállása után alkotmányt fog adni a népnek, de a míg a lázongások tartanak a legnagyobb szigorral tartja féken az országot.

Választás Hajduböszörményben.

Budapest, febr. 28. (Saj. tud.)
 Hajduböszörményből táviratozzák, hogy ott ma egyhangulag Benedek

János függetlenségi pártit választották meg országgyűlési képviselőnek. Benedek ellenjelöltje Bösörmenyi Sándor szabadelvű pár nappal ezelőtt visszalépett.

Andrássy és Tisza.

Budapest, február 2. (Saját tud.)
 Andrássy Gyula gróf ma reggel Töketeresről Budapestre érkezett. Tisza István gróf délelőtt felkereste Andrássyt, akivel sokáig tárgyalt.

Károlyi István gróf politikai beszéde.

Budapest, febr. 2. (Saj. tud.)
 Szatmárról táviratozzák, hogy ott egy banketten Károlyi István gróf nagy hatást keltő politikai beszédet mondott, a melyben lelkesülten hangoztatta, hogy a függetlenségi pártnak egy talpalatnyit sem szabad feladni azokból a törekvésekből, amelyekért eddig küzdött s csak azért kell a függetlenségi pártnak kormányra jutni, hogy megvalósíthassa programját.

A mai minisztertanács.

Budapest, febr. 2. (Saját tud.)
 Tisza István einöktele alatt ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinet tagjai — Khuen-Hederváry kivételével — *aláírták lemondásukat*. Khuen-Hederváry állandóan Bécsben tartózkodik, ahol nagy kegyben áll a király előtt.

Abrahamovic a magyar politikai helyzetről.

Budapest, febr. 2. (Saj. tud.)
 Abrahamovic az osztrák parlament volt elnöke — az osztrák Perce — ma beszélgetést folytatott egy újságíróval a magyar politikai helyzetről. Abrahamovic azt hiszi, hogy a szabadelvűek, disszidensek és néppártiak egyesülésével meg lehetne menteni Magyarországon a 67 es alapot. Kijelentette továbbá, hogy Kossuth Ferencet Ausztriába, higgadt, tapintatos és kormányzásra hivatott államférfiúnak tartják, de azt hiszik, hogy pártját, ha kormányra jut, nem lesz képes fékezni.

NAPLO.

— Hírek. —

* **A kolozsmegyei mandátumok.** A viharosan lefolyt tekei, kolozsi, bánffyhungyadi és gyalui képviselőválasztásokról vezetett jegyzőkönyveket három-három példányban hitelesítették. Egyik példányt felküldték a belügyminiszterhez, egyiket átadták a megválasztott képviselőknek, egyet pedig a vármegyei levéltárban helyezték el megőrzés végett.

* **Kolozsvári tanár az akadémiában.** A kolozsvári egyetem történelmi professzora, dr. Márki Sándor tegnap délután egy érdekes felolvasással szerepelt a Magyar Tudományos Akadémiában. Márki Eötvös báróról tartott sikerült emlék-

beszédet az országos tanítósegítő egyesület budapesti gyűlésén, amelyen szép közönség (köztük több kolozsvári tanító is) vett részt.

* **Bánffy Dezső Kolozsvárt.** Bánffy Dezső báró az országgyűlési új párt vezére értesülésünk szerint még az országgyűlés megnyitása előtt Kolozsvárra jön. A kitűnő politikus értekezni fog itteni pártjával.

* **Ifjusági gyűlés.** Az egyetemi ifjuság kebeléből alakult „Bethlen Gábor-kör” a református papnevelő-intézet kistermében e hónap 9-én délután 5 órakor közgyűlést fog tartani, a melyre az elnökség ez uton kívánja a tagok figyelmét felhívni.

* **A sorozás elhalasztása.** Nyiri Sándor honvédelmi miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben tudatja, hogy — miután az ex-lex miatt az idej ujonc-éllítés a rendes időben meg nem tartható — a sorozóbizottságok márciusban és esetleg áprilisban egybegyűlnek ugyan, de működésük — egyes kivételes eseteken kívül — csakis a gyámolításra szorult férfi rokonok keresetképességének megállapítására szorítkozik.

* **A rabipar korlátozása.** Az iparosok figyelmébe ajánljuk azt az értesítést, a melynek közlésére felkértünk:

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparosok tudomására hozza, miszerint a kereskedelemügyi miniszter megnyugtatóul kijelentette, hogy a rab (fegyenc) ipar versenye ellen felmerülő panaszokra a rabipar kérdése gyökeres megoldás előtt áll és hogy ennek az iparos világot közelről érintő kérdésnek végleges megoldásánál az igazságügyminiszter a vele való egyetértésre különös súlyt kíván helyezni.

* **Szabolcska Kolozsvárt.** A kolozsvári társas körökben is kedvelt református költő-pap, Szabolcska Mihály tegnap este Temesvárról Kolozsvárra érkezett, s itt Nagy Gábor Központi szállójának vendége.

* **Szabó Samu emlékezete.** A kolozsvári középiskolai tanárok holnap délután 5 órakor a polgári fiúiskolában ülést tartanak, a melyen a többek között dr. Török István a református főgimnázium igazgatója emlékbeszédben fogja elpártenálni a nemrég elhunyt Szabó Sámueit.

Kreutzer Lipót gyászja. Kreutzer Lipót, a kolozsvári kereskedelmi akadémia tanárát, a jeles író sulyos csapás érte. Edesanyja: özv. Kreutzer Mária tegnap reggel meghalt. A 67 éves szeretetreméltó uriaszonyt influenzából komplikálódott tüdőgyulladás pusztította el, rövid 10 nap alatt halálos kórra fejlődve. Az elhunyt urnóben szerető edesanyját siratja még: Kreutzer Jenő. a budapesti Hazai Bank tőzsdeosztályának igazgatója és Kreutzer Hermin asszony, Harmath Mórnak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselőjének, a Röser intézet tanárának neje, a kik mindnyájan a legnagyobb gooddall és szeretettel igyekeztek megnyihíteni a haldokló utolsó óráit. — A temetés Budapesten fog.

végbemenni; a holttestet a tegnap délutáni vonat szállította el Kolozsvárról az ismerősök és barátok részvéte mellett.

*** Majláth püspök bibornok lesz.**

A „Corriere della Sera“ vatikáni levelezőjének értesítése szerint a pápa Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspököt, ki a vatikánban persona gratissima, bibornokká fogja kinevezni. A kinevezés, ha a magyar kormány részéről nem utközik akadályokba, a legközelebbi konzisztóriumon meg fog történni.

*** Farsangi áhitatosságok.** A minoriták Deák Ferenc-utcai templomában holnap délután 5 órakor szentbeszédet és litániát fognak tartani.

*** Megenyhült az idő.** A pár hét óta tartó kemény hideg végre engedett zordságából s tegnap mondhatni, egész tavaszias volt az időjárás. Meglehetősen meleg déli szél járt, melynek hatása alatt a hó ugyancsak olvadt s egész patakokban folyt a víz az utcákon, míg a déli oldalra néző járdák meg is szikkadtak. Hát bizony, elég is volt már a zord időjárásból, tekintve, hogy a tűzrelvő is nagyon szűken van az idén.

*** Lopás a templomban.** Szentségtelen lépésre vetemedett egy teljesen elzillott leány, Demény Róza, a kinek neve különben állandóan szerepel a rendőrség fekete könyvében. A csavargó leány az elmúlt vasárnap délután elment a monostori római katolikus templomba és az áhitatosság palástja alatt meglopta azt, kihez bűnbocsánatért imádkozott. Egy oltári csengő a lopott tárgy, a melylyel a szentség felmutatását szokták jelezni. Az oltári csengőt aztán értékesíteni akarta Demény Róza, de senki se volt hajlandó azt megvásárolni. Mint-hogy állandó kínálgatásaival gyanuba jött, — a rendőrség elfogta és letartóztatta a romlott jellemű nőt.

*** Halálozás.** Özvegy Dávid Andrásné 76 éves közbecsülésben álló polgári asszony váratlanul elhunyt. Az alsójárú köztemetőbe tegnap helyezték el örök nyugalomra a halottat a kibend Dávid Endre kolozsvári posta- és távirde tanácsos édes anyját gyászolja.

*** Az ifju Tisza mulat.** Debrecenből írják: Az ifju Tisza István gr., a miniszterelnök fia, az este Debrecenben tartózkodott és az „Angol királynő“ éttermében mulatott a Magyar-estvérek nőitai mellett. A fiatal Tisza rokonszenves diáklégény, a ki most tette az első alapvizsgát és pedig sikerrel. Hát hiszen rá is ér még a — bukásra.

*** Meglékelt koponyák.** Tegnap délután 4 órakor *Dungyverszki* György 22 éves lókupec a Magyar-utcán egy lovat vezetett. A szilaj állat valamitől megijedt s felgaskodott, miközben első patájával oly erővel rugott vezetője koponyájához, hogy az beszakadt. Dungyverszkit a mentők be szállították az országos kórházba. Az orvosok a súlyosan megsérült fiatal ember sebeit orvosi szempontból ritka érdekességének mondják, mert a ló patkószege a koponya csontot áttörve az agyvelőből is kiszakított egy darabot s a beteg, bár állapota

igen súlyos, eszméletlenül van. — A mentők egy másik esetben ugyancsak tegnap délután a tordai uton is kiszálltak, ahol szintén egy hasadt koponyájú embert találtak. A sebesült *Szelekán* Tódor 42 éves nap-számos, de ennek a fejét már bot-tal zúzták be. Érdekes, hogy *Szelekán* Tódor nem akarja megmondani ki zúzta be a fejét. Ezt a sebesültet csak kötéssel látták el a mentők s nem szállították be a kórházba.

*** Öngyilkos kolozsvári nagyvállalkozó.** Tegnap délelőtt 11 órakor a *Danzinger* és *Zattler* nagyvállalkozó cég beltagja *Zattler József* a *Szentegyház-utca* 20. szám alatt levő iroda helyiségének félreeső zugában revolverrel fűbelötte magát és azonnal meghalt. A golyó a jobb halántékán hatolt be és az agyba fészkelte magát. A gyorsan előhívott mentők már kihűlt holttestet találtak. *Zattler József* 36 éves, nős, öt apró gyermek apja. Anyagi bukás kergette a halálba. A cég, különösen kolozsmegyei vállalataiban igen sokat vesztett s *Zattler*, halálával, hatvanezer korona passzívát hagyott hátra. Az öngyilkos már hónapok előtt nagyon ideges volt s e miatt az elmeegógyintézetben is ápolták. A halálra már rég elszánta magát s állandóan őrizték, hogy ne tegyen kárt magába. De tegnap délelőtt egy óvatlan pillanatban mégis véghez vitte sötét szándékát.

*** Erélyes éjjeli zene.** Tegnap éjjel 1 órakor *Simkovics Sándor* 19 éves lakatos segéd két szál cigánnyal *Filek Ottó* hivataloszlóga feleki-uti lakásának ablakai alá telepedett, hogy a házikisasszonynak éjjeli zenét adjon. *Filek* a cincogásra kijött s az éjjeli troubadourt zenekarával együtt elkergette a ház elől. *Simkovics* később úgy boszulta meg magát, hogy *Filek* ablakait bezúzta. A fiatal legényt, aki különben ittas is volt, feljelentették a rendőrségen.

*** A svájci nevelő.** *Bornheimer* Margit bázeli születésű, 21 éves uevelő, miután egy kolozsvári egyetemi m. tanár családjától elbocsajtották három hétig alkalmazás nélkül kóborolt a városban. Unalmában megismerkedett *M. G.* joghallgatóval, akivel szoros barátságra lépett. A nevelő erkölcsileg félig tönkre tette a fiatal embert, kinek szülei most arra kéri a rendőrséget, hogy a facér nevelőt utasítsa ki a városból. A szülők kérését valószínűleg teljesíteni fogja a rendőrség.

*** Kivégzett elmebajos.** Botrányos ügy foglalkoztatja most *Berlin* jogász-közönségét. Az eset, mely most jutott nyilvánosságra, még tavaly, néhány hónappal ezelőtt történt és részletei a következők: A múlt év február 27 dikén *Landenbergben* az esküdtbíróság szándékos emberölés büntette miatt halálra ítélte *Pose Károly* szolgálóegényt, a ki meggyilkolt egy *Scherbarth* nevű cselédeleányt. — *Pose* semmit sem tagadott és helybenhagyta azt a vádat, hogy előre megfontolt szándékból követte el tettét. A halálos ítélet ellen sem felebbezett s így az ítélet jogerős lett. A végtárgyalásra meghívott szakértők közt volt dr. *Gock* elmeegógyintézetű főigazgató, minthogy kétség merült fel az iránt, hogy a vádlott épelméjű. *Gock* azonban úgy referált, hogy *Posenál* teljesen ki van

zárva az elme oly fogyatékosága, mely a szabadakaratot befolyásolhatta volna. — *Március* közepén a vádlott, — illetve halálraítélte ügyvédje a per újrafelvételét kérte azzal az indoklással, — hogy *Pose* örökletes elmebajban szenved. Az újrafelvételnek a bíróság nem adott annyiban helyet, hogy néhány bejelentett tanut kihallgatott s új véleményt kért *Gock*-tól, a ki megmaradt első véleménye mellett, Erre a bíróság elutasította a per újrafelvételét és a beadott kegyelmi kérvénynek sem lett kellő eredménye, mire a szerencsétlen embert október 4 én kivégezték. Most azonban ügyvédje nyomozása alapján kintint, hogy *Pose* tényleg örökletes elmebajban szenvedett. Nagyatya teljesen ugyanolyan indokból és ugyanoly körülmények közt, mint ő, meggyilkolta saját nejét. Nagyatyjának anyja valóságos tébolyban szenvedett. *Pose* atya iszákos ember volt és a tébolydában halt meg. E tények nyilvánosságra hozatala nagy feltűnést kelt s első sorban kárhoztatják az igazságügyminisztert, a kit felelőssé tesznek, a miért a kegyelmi kérvényre elutasító volt a válasz. Utalnak *Arenberg* herceg esetére, akit annak idején szinten halálra ítélték, de felmentették, miután elmebetegségét konstataáltak. — Csakhogy — mondják a német lapok — *Arenberg* herceg volt, *Pose* pedig egy szegény szolgálóegény, a kivel senki sem törődött.

Pályafutásunk még rövid, életünk alig néhány hónapos, de hiszük, hogy a közönség szeretete már hajlik felénk. Tetszenek még nem is lehet a miénk, de nem lankadó törekvéssel és becsületos buzgalommal napról-napra azon munkálkodunk, hogy a NAPLO kedves, szívesen látott újságja legyen mindenkinél. Nagykeleti programot nem duruzsolunk senki fölét, — frissen, elevenen változtatunk, de azért komolyan és kellő tartalmassággal huszonnégyóránként újra bemutatkozunk, s ez többet ér egy csomó ígéretnél s egy köteg hitegetésnél. Időnként nagyobb, bővebb terjedelemben jelenünk meg, — s reméljük, hogy a mi közönségünk részét tovább is abban a pártfogásban, a melynek melegítő voltát már is érezzük.

A NAPLO

előfizetési ára helyben és vidéken:

Egy évre	24 korona
Fél évre	12 korona
Negyedévre	6 korona
Egy óra	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.
Vidéken	10 fillér.

SZINHÁZ

© *Elnémult harangok*, *Rákosi* és *Malonyai* ma bemutatásra kerülő új drámája holnap másodszer kerül színre, páros számú bérletben.

Szinházi napló.

Szombaton *Elnémult harangok*. (B. 112 páros sz.)
Vasárnap d. u. *A modell*.
Este *Elnémult harangok*. (B. 113 páratlan sz.)

A mai premier.

— *Elnémult harangok*. —

— *Malonyai* és *Rákosi* színműve. —

Az erdélyi havasokban Magyar Garabó községben, nagy oláh párokia mellett elárult kis kálvinista község tengődik, mely már négy év óta nem kapott papot. Akik utoljára ott voltak, mind megszöktek, mert nem bírnak megélni. Kézpénzfizetés nem jár ki a papnak, képe csak minden harmincadik kalangya, lakma nincs, mert bor sohasem terem ott, stólat senki se fizet, mert az oláh pópá ingyen is keresztel és temet, lévén rá nem szorulva a hívek pár garasára, miután ő a román nemzeti ligától huzbusás díjazást. Az oláh pópá jó kortese a kormányának, beszoalattja mindig hűen a szavazatokat a faluból a kormány jelöltjére, kedves ember tehát a főispán előtt. Tehet ami neki tetszik, hazaáruló eljárásáért még dicséretben is részesül, mert szavazatokat szállít.

A pár elzillott kálvinistát lassacsán felszivja a nagy oláh párokia. A hegyi mócz természetétől fogva babonás s a józan és száraz kálvinista vallás nem versezhet? lelekre gyakorolt misztikus hatás tekintetében a görög nem egyesülttel. A haldokló parasztot nagy ceremóniával szabadítja meg a pópá az ördögök hatalmától s a haldokló, ki elfordult az egyszerű református szertartástól, megkönnyebült lélekkel hal meg, mert ceremóniásan bocsátják a másvilágra. Minden babonának hizelegnek e szertartások, melyeknek mestere, *Todoreascu* pópá a havasok püspöke, politikai célokat szolgál ezzel. Övé e népek szivelele, de vagyona is, mert a pásztorok az ő nyáját legeltetik. Nyuzza őket, ahogy lehet, néha agyon is akarják ütni a felingerült hívek, mikor igaztalanul károsítja meg őket, de leborulnak előtte, mihelyt ornátusában jelenik meg. Leányát, *Floréat* nagy becsben tartja, mert a havasi szépség szintén jó tőke lesz politikai céljaira, most még azonban nem adja el.

S ekkor, midőn már azt is kicsinálta, hogy a *Bod Péter* által épített, de már dűledező kálvinista kőtemplomot átengedik az oláhoknak, ha az utolsó kísérletre odajött fiatal református pap is elődei példáját követi és elhagyja a gyülekezetet, — érkezik meg *Simándy Pál* lángbuzgalmu fiatal református pap, ki magát az utolsó őrszem sorsára szenteli. Megszólalnak az elnémult harangok, de alig van öt-hat ember, ki hallgatna rájuk. Félnék a pópától, a falu urától, ki gunyosan néz az új kollegára s kész harcolni vele rögtön. Ez utóbbinak csak két támogatója van, az egyik a vén *Zalathnay Barnabás*, ki már 1848-ban is harcolt a hazáért, kinek egész családját kiirtották az oláhok, a másik pedig *Papp Mózes*, egy vén székely medvevadász, kitől nagyon fél a pópá, mert tudja, hogy elszánt ember és senkije sincs a világon. Támaszkodik azonban *Simándy Pál* főleg a saját erejére, szeretetteljes lelke egész hevéré, forró hazaszeretetére, melylyel hegyeket bir elmozdítani, mert van hite. Ő azaz utolsó pompéji katona, ki felé közeleg a fojtó láva, de

meghal ott, öntudatosan, hősileg, mert odaállították és őrségét el nem hagyhatja becsülettel. A pápa kikacagja, Flóricia azonban bámulni kezdi. Az első hős, kivel életében találkozott: mi más ember az, mint piszkos apja, ki magát szintén az Ur szolgájának hazudja, pedig csak saját zsebét és a butaságot szolgálja.

Simándy be is bizonyítja, hogy hős. Todorescu pápa nyáját hozza haza a havasi pásztorok. A Nemere szele belesodort őt birkát a szakadékba és a Gyorgye gyereket, a kis bojtárt is. A dühöngő vihar alatt senki se vállalkozik arra hogy a gyerek megmentésére elinduljon. Simándy a jó pásztor megfogadja az Üdvözítő szavát és leszáll a mélybe az elveszett bárányért s keblén melengetve hozza haza. Midőn Todorescu pópát nyúzásért megrohanják a pásztorok s agyon akarják ütni, Simándy menti meg ellenségét is. A pápa elhatározza, hogy az embert megveszi a liga számára, — nem pénzzel, hanem saját leányával, ha kell; azonban maga a pápa rug be, mikor Simándyt akarja megmámoritani. Simándy azonban már törte esett: szereti Floricát és viszont szeretetik. A lány hozzárohan karácsony éjszakáján, hogy meneküljenek el együtt e helyről s boldogok lesznek még valahol. — Simándy e császnak is ellent áll, mert nem szabad őrhelyét elhagynia. A pápa tájékoz dühvel jön lánya után; a két férfi között szópárbajra kerül a dolog, melyben Todorescu a vesztes. Leánya nyilatkozik ellene s ő hiába akar Simándy fölé kerekedni. Simándy nyugodt és rendületlen. Elveheti Todorescu tőle hiteit és kihuzhatja alóla a földet, a lányban visszanyerni mindazt.

A pápa örült dühében tettleges-ségre is vetemednék. de lefogják. A düh megbénítja s összeesik. — Mindenki azt hiszi, hogy meghalt, pedig él, de saját dühe rokkantotta meg. Simándy végtelen nagy szeretete, a nemzeti eszme és a törhetetlen hit törték őt meg s midőn leroskadva magához tér ismét, megcsókolja ellensége kezét, mely őt simogatásával győzte le s nem férfiúi keménységével. Béke és szeretet száll a kis falura, az eszme győzelme s a kiegyezés.

Ez rövid tartalma Malonyay és Rákosi darabjának, melyet a kolozsvári színházban ma mutatnak be először.

Jdegenek naplója.

— *Kik érkeztek ma Kolozsvárra?* —
— február 2.

New-York-szálloda. Br. Kemény Simon birtokos Nagyenyed, Ohmacht Nándor titkár Zabolá, Weinberger Ödön kereskedő Budapest, dr. Molnár Imre ügyvéd Kolozsvár, Weisz Herman kereskedő Berli, Neufeld Miksa kereskedő Budapest, Bodnár Lajos kereskedő Budapest, Keller József tisztviselő Budapest, Hendl Bertalan kereskedő Berli, Máté L. tanár Marosvásárhely, Hirsch Kálmán birtokos Somkerék, Simon József főkalauz H.-M.-Vásárhely, Berczeller Rezső gazdasz Szn.-Káta, Müller Oszkár joghallgató Arad, Hegedüs Ferenc gyakornok Párdás, dr. Mezei Andor orvos Bánffihunyad, Csathó Ferencné táblaelnök Budapest, dr. Csathó K. ügyvédj. Bpest, Pfeiffer Dori kereskedő Budapest, Ungvári József

kereskedő Budapest, Weigner D. kereskedő Berli, Rosenfeld Miksa kereskedő Budapest, br. Szentkereszthy István hadnagy Brassó.

Központi szálloda. Szabolcska Mihály ev. ref. lelkész Temesvár, Bilek Ferenc honvéd hadbíró, Hedry István joghallgató Alsó-Lánc, Rothauer Béla joghallgató Sárvár, Molnár Albert magánzó Marosvásárhely, Szilágyi György Nagy-Sármás, Billegár János várirodatiszt Nagy-Sármás, Schönfeld Mór utazó Bécs, Rónai Frigyes utazó Budapest, Pusztafy Zsigmond utazó Budapest, Szauder Heinrich utazó Bécs, Krémer Gyula utazó Budapest.

Pannonia (Feszl) szálloda. Komlos Arnold utazó Budapest, dr. Csák István ügyvéd, Hoffmann N. utazó Budapest, Munk Lajos utazó Budapest, Krausz Gáborné magánzó Kolozsvár, Poláček József utazó Budapest, Benkő László Sáromberg, Weisz Viktor utazó Budapest, Strasser Izidor Budapest, Megyeri Rezső utazó Budapest, Hofbauer Sándor gyáros Bécs, Bocskay B. és neje művész Budapest, Fridmann Sándor utazó Budapest, Adolf Arkány utazó Budapest, Patak Arthur honv. főhadnagy.

Biázini szálloda. Ifj. Drágány Sándor joghallgató Nagyvárad, Weizer Márkus utazó Budapest, Fülöp Menyhért joghallgató Debrecen, Singer Náthán joghallgató Budapest, Lánzi Sándor joghallgató Szolnok, Dr. Neiman Mihály ügyvéd Világos, ifj. Némendy Gyula joghallgató Kunszentmárton, Kepli Antal birtokos Marosbogat, K. Veres János iparos Torda, Kis Domokos és neje Kolozsvár, Antonio Friedrich De Adelsfeld jogszigorló Fiume, Barathy Béla ügyvédjelölt Budapest, Szabó Emil tanár Balázsfalva, Balog Artur egyetemi tanár Kolozsvár, Berkovits Rezső hivatalnok Budapest.

Főszerkesztő: DR. ÓVARI ELEMÉR.

Felelős szerkesztő: SZÁSZ ÖDÖN.

Kiadó: „NAPLO” hirlapkiadó-vállalat.

Kiadó butorozott szoba. Egy elegánsan butorozott külön bejárattal szoba kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

NYILTTER

Reggelig nyitva.

Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjféltől utána

friss korhelyleves és valódi szepesi tormás virsli.

Mulató közönség találkozó helye

Heimann Sándor kávé.

Reggelig nyitva.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Részvény Társaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. sz. I. em. (Br. Jósika-palota)

Elfogad betéteket a legelőnyösebb kamatozás mellett naptól-napig s azokat felmondás nélkül fizeti vissza s a betéti kamatadót is sajátjából fizeti.

Észámitól váltókat előnyös kamattalb mellé.

Kölcsönöket nyújt értékpapirokra és váltófedezet alapján, jelzálogkölcsönöket ad földbirtokra és házakra előnyös kamattalb mellett.

Sorsjegyek, záloglevelek és egyéb értékpapírok beszerzését, valamint a sorsjegyek huzásainak nyilvántartását minden díj nélkül eszközöli.

Dosztálysorsjegyek elárusítási helye.

Az összes bank és takarékpénztári üzletekre vonatkozó felvilágosítással szivesen szolgál

az igazgatóság.

Hivatalos órák: d. e. 9-től fél 1 óráig.

ŐSZI ALBERT

ékszer és óra nagy-raktára, Kolozsvár, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javítások felvállaltatnak.

REGÉNY.

Jgélet.

— Regény. —

Irta: **Elzéar Pierre.**

18

Megint hosszú szünet következett. Peyrel törülgette könnyeit.

— Tegnap ott voltam Pétrement ügyvéd urnál, ide adta a vöröstorony-uti ház kulcsát, holnap már elmehet uram megnézni.

— Hogyan, kiáltott Peyrel, ön he akar menni abba az átkozott házba?

— Igen, nem tudom lesz-e bártorságom ott lakni, de viszont akarom látni, meglátogatni, fel akarom lelteni rég letűnt fiatalságomat. Nagyon szeretném, Peyrel ur ha elkísérne.

— Mondhatom, nagyon nehezemre esik ez az ut!

— Azt hiszi, az én szívem nem vérzik, ha bátyámra gondolok és meglátom azt a szobákat, hol oly boldogak voltunk együtt. De ki tudja, hátha hasznos ez nekünk. Hát ha valami nyomra akadok, mely kikerülte a bíróság figyelmét. Ez az öreg családi ház segít talán annak a borzalmas titoknak felderítésében. Igérje meg, hogy elkísér.

— Jó, elkísérem, mondta Peyrel.

— Él valahol büntetlenül, diadalmaskodva egy bűnös, ki Helén és az én bátyám halálának okozója. Hogy ne tudja meg a bűnös ittlétemet, azért akarok elrejtőzni kis házamba. De türelmesen fogok nyomozni utána. Ön majd támogat. Nem kívánok mást, csak jóakarátát. Ön oly nemes szívé és méltó legnagyobb tiszteletemre.

— Hát ön nem gunyol ki engem lágyszívűségemért, mint annyi más barátom?

— Mondhatom, Peyrel ur, sajnálom azokat a kik nem méltányolták fenkölt gondolkodásmódját.

Már beesteledett. Peyrel bucsut vett két társától és a bourgogne-tér felé vette útját.

(Folytatjuk).

A legjobb minőségű **Tüzfát** ajánljuk **házhöz szállítva**

4 köbméter I-ső minőségű bükfát	24 koronáért
4 köbméter I-ső minőségű hántott fát	20 koronáért

Megrendelhető Szentegyház-utca I. szám alatt.

Tisztelettel

Mayer Sámuel és Társa

szállítási iroda és tüzfakereskedés.

☎ **Telefon-szám 399.** ☎

STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tüzfakereskedése

KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.

A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy **STERN JÓZSEF** liszt-, fűszer- és tüzfakereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt

a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tüzfát beszerezni.

Ne mulassza el senki sem hirdetésem valódiságáról meggyőződni.

Első kézhől, a gyárban vásárol! Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fuvó- és vonós hangszereit, czimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- torinttól feljebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4- frt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2-50, 3-, 4-, 5- torinttól feljebb. Különleges acélhangú hangversenyharmonikák, saját minták.

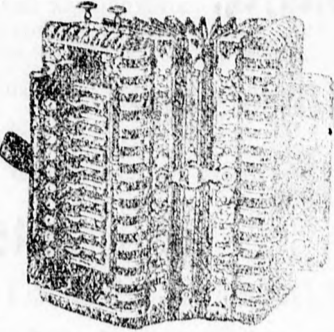
Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakkerülettel, pontossággal, jutányos árban eszközöltenek.

Kezesség minden egyes hangszernél

TÁROGATÓ rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30- frttól feljebb.

Harmoniumok, világ-legjobb gyártmány, 65- frttól feljebb.

Kivitel nagyban és kicsinyben!
Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és hérm. küldetik.

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

= Napló =

független politikai napilap

előfizetési ára:

Egy évre . . .	24 korona
Fél évre . . .	12 korona
Negyed évre . . .	6 korona
Egy óra . . .	2 korona
Egyes szám ára	8 fillér.

Kapható a dohánytözsdeknél és minden elárúsítónál.

Felhívás.

Az „Erdélyrészi általános takaré- és hitelszövetkezet” (Kolozsvár, Ferencz József út 2.) 3 évre szóló **koronás-évtársulatot** indított meg, a melybe való belépésre a t. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Az évtársulat tagjai 3 éven át hetenként 1, vagy több koronát fizetnek be betéti könyvre s a 3 év leteltével úgy a befizetett összegek, valamint 5% kamatja s az átírási és késedelmi díjakból **eredő jövedelem** a bank által a tagoknak készpénzben kifizetetik. Az említett jövedelemmel a **betett koronák kamatja 10%-ra is felnöhet.**

A tagok kölcsönt nyernek váltóra, kötelezvényre, értékpapírra és jelzálogra, mérsékelt kamat mellett.

Ha a tag kölcsönt vesz igénybe, a kölcsönt 1-2 koronájával fizetheti 3 év alatt vissza, ha pedig kölcsönt nem vesz igénybe, de bármely okból a befizetéseket beszüntetni akarja, könyvét másra átruházhatja s azt mint készpénzt bárki átveszi.

A hetenkénti koronás befizetést senki meg nem érzi s így minden tag minden nagyobb áldozat nélkül **három év alatt jól kamatozó tőkére tesz szert.**

Az évtársulatba való belépés mindenkinek melegen ajánlható.

Ujhelyi M. és Társa

könyvnyomdája
Kolozsvár,
Jókai-utca 15. szám.

Elkészítetnek mindennemű nyomtatványok a legujabb és legdiszesebb kiállításban jutányos áron

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

Telefon szám 379.

